

[Finansministeren]

ordnede myndigheder. Institutionen skal derfor have sine bevillinger som et samlet bloktilskud, der – inden for de politisk fastsatte mål, rammer og resultatkrav – frit kan disponeres over, og institutionens ledelse bør normalt være ansvarlig over for en selvstændig bestyrelse.

Modellen giver en produktiv kappestrid mellem institutionerne, som får helt anderledes kontante tilskyndelser til kvalitet og produktudvikling ud fra brugernes behov. Det kan føre til f.eks. nye og mere fleksible ydelser eller – hvad der mange steder er tiltrængt – noget så banalt som åbningstider, der passer bedre til brugernes behov.

Markedsmodellen rokker *ikke* ved velfærds-samfundet, som vi kender det i dag. De grundlæggende ydelser som f.eks. skolegang og sygehusbehandling vil fortsat være gratis og dermed sikre lige adgang for alle. Der bør – alt efter området – være mulighed for, at særlige ydelser eller højere serviceniveau finansieres helt eller delvis gennem brugerbetaling.

Mest konsekvent er markedsmodellen gennemført her fra nytår 1991 med erhvervsskole-reformen for *tekniske skoler og handelsskoler*. Her er der nu helt frit valg mellem skoler, og der er indført taxameterbevillinger, der gives som bloktilskud.

I folkeskolen og gymnasiet er vi med de senere års reformer kommet meget tæt på modellen. Det er dog op til kommunalbestyrelser og amtsråd, hvor meget man vil delegerer til de enkelte skolebestyrelser. Regeringen har her opfordret til maksimal delegering, og vi vil meget nøje følge, hvad der sker.

På dagsinstitutionsområdet vil regeringen arbejde for, at der indføres forældrebestyrelser, bloktilskud, bedre mulighed for deltidsordninger og alternative pasningsordninger.

På sygehusområdet vil regeringen i forbindelse med den kommende sundhedslov foreslå, at borgerne frit skal kunne vælge sygehus i hele landet. Hvis patienten uden lægelig begrundelse vælger et sygehus uden for amtskommunen, kan der dog blive tale om en vis egenbetaling.

Med Sundhedsministeriets nye handlingsplan er iværksat et udviklingsarbejde med nye finansieringsmekanismer, der – bl.a. med en yderligere selvstændiggørelse af de enkelte sygehuse under en lokal ledelse – skal indføre en højere grad af markedsstyring.

Det er regeringens vurdering, at markedsmodellen for produktion af offentlige serviceydelser for alvor slår igennem i 90'erne.

3. De offentlige opgaver løses, hvor det sker bedst og billigst – uanset offentligt eller privat regi

Enhver ydelse skal produceres, hvor det kan ske bedst og billigst – uanset om det er i offentligt eller i privat regi.

Det betyder, at offentlige monopoler skal ophæves, så nye udbydere, herunder private virksomheder eller grupper af borgere, kan gå ind og byde på en opgaves løsning.

Det betyder også, at alle relevante delopgaver skal udskilles til *udlicitering*. Regeringen har i de senere år i flere omgange og med gode resultater øget udliciteringen af statslige opgaver. Det vil blive fortsat, og på baggrund af et udvalgsarbejde med deltagelse af erhvervslivets og arbejdstagernes organisationer vil der komme et nyt initiativ til at øge udliciteringen.

På områder med fuld brugerbetaling vil det normalt være hensigtsmæssigt med en fuldstændig privatisering. Blot skal det være konkurrenceudsatte foretagender, så en privatisering ikke bare gør et offentligt monopol til et privat monopol.

Den store ekspertise og kunnen, som ligger i staten, må også kunne udnyttes mod betaling i anden sammenhæng, f.eks. i samarbejde med private virksomheder, blot må offentlige midler ikke bruges til konkurrenceforvridning.

Også kommunerne skal inden for de rammer, der gælder for kommunal virksomhed, have mulighed for at sælge viden i forbindelse med systemeksport.

Som nogle af de næste skridt på vejen vil regeringen lempe reglerne om *indtægtsdækket virksomhed for statslige institutioner*, så der bliver lettere adgang til samarbejde med private virksomheder, ligesom der vil blive givet bedre vilkår for forskningssamarbejde mellem offentlige og private foretagender. Desuden skal *kommunerne* have mulighed for at deltage i bl.a. salg af viden i forbindelse med systemeksport på samme vilkår som de statslige institutioner. Endelig vil regeringen foreslå yderligere *privatiseringer*.

Oplødningsen af grænsen mellem den offentlige og den private sektor har vi i 80'erne kun set begyndelsen af. En mere uholdbar holdning er nu ved at slå igennem, så vi i 90'erne vil